

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА

від 18 квітня 2025 р. № 478
Київ

Про функціонування центрів підготовки громадян до національного спротиву

Відповідно до [частини четвертої](#) статті 7 та [пункту 6](#) частини першої статті 12 Закону України “Про основи національного спротиву” та з метою забезпечення організації підготовки громадян до національного спротиву Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Затвердити такі, що додаються:

[Порядок створення та функціонування центрів підготовки громадян до національного спротиву;](#)

[Примірне положення про комунальну організацію \(установу, заклад\) обласної/Київської міської ради “Обласний/Київський міський центр підготовки громадян до національного спротиву”;](#)

[Примірний статут комунального підприємства обласної/Київської міської ради “Обласний/Київський міський центр підготовки громадян до національного спротиву”.](#)

2. Обласним, Київській міській державним адміністраціям (військовим адміністраціям) забезпечити виконання заходів, передбачених Порядком створення та функціонування центрів підготовки громадян до національного спротиву, затвердженим згідно з [пунктом 1](#) цієї постанови.

3. Рекомендувати органам місцевого самоврядування під час утворення та організації діяльності центрів підготовки громадян до національного спротиву керуватися Порядком, Примірним положенням та Примірним статутом, затвердженими згідно з [пунктом 1](#) цієї постанови.

4. Обласним, Київській міській державним адміністраціям (військовим адміністраціям) в областях/м. Києві, в яких відповідними органами місцевого самоврядування центри підготовки громадян до національного спротиву створені до дня набрання чинності цією постановою, протягом місяця з дня набрання чинності цією постановою ініціювати питання

щодо приведення установчих документів таких центрів у відповідність з Примірним положенням або Примірним статутом, затвердженими згідно з **пунктом 1** цієї постанови.

5. Міністерству економіки разом з Міністерством оборони протягом місяця підготувати пропозиції щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. **№ 1298** “Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери” (Офіційний вісник України, 2002 р., № 36, ст. 1699) стосовно визначення умов оплати праці працівників центрів підготовки громадян до національного спротиву.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 71

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 18 квітня 2025 р. № 478

ПОРЯДОК **створення та функціонування центрів підготовки** **громадян до національного спротиву**

Загальні питання

1. Цей Порядок визначає процедуру створення та функціонування центрів підготовки громадян до національного спротиву (далі - центри), встановлює загальні засади їх діяльності, порядок фінансування, вимоги до матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення та регламентує питання взаємодії між центрами та органами державної влади, органами місцевого самоврядування, Силами територіальної оборони Збройних Сил, Силами спеціальних операцій Збройних Сил, громадськими об'єднаннями, інститутами громадянського суспільства та іншими суб'єктами національного спротиву відповідно до [Закону України](#) “Про основи національного спротиву” з метою забезпечення якісної організації підготовки громадян до захисту Вітчизни.

2. Дія цього Порядку поширюється на органи державної влади, органи місцевого самоврядування, юридичних осіб, громадські об'єднання, інститути громадянського суспільства, які беруть участь у створенні і функціонуванні центрів.

3. Центри створюються з метою формування у громадян України патріотичної свідомості та стійкої мотивації, набуття ними знань та практичних вмінь, необхідних для захисту України, зокрема через виконання типових програм підготовки громадян України до національного спротиву, затверджених наказами Командувача Сил територіальної оборони Збройних Сил (далі - типові програми).

4. Центри створюються в областях та м. Києві у формі комунальної організації (установи, закладу) або комунального підприємства.

Створення центрів в Автономній Республіці Крим, м. Севастополі, Донецькій, Луганській та Херсонській областях буде можливе після здійснення деокупаційних та стабілізаційних заходів.

5. У складі організаційної структури центру в установленому законодавством порядку можуть утворюватися відокремлені підрозділи (філії) в окремих населених пунктах області, районах у містах. Відповідні сільські, селищні, міські, районні у містах (у разі їх утворення) ради сприяють виділенню приміщень, навчальних матеріально-технічних засобів, забезпечують розміщення центрів. Вони повинні відповідати санітарно-технічним, безпековим та іншим вимогам для проведення навчань, тренувань і зберігання обладнання та навчальної зброї.

Організація створення центрів

6. Ініціювання створення центру здійснює голова (начальник) обласної, Київської міської держадміністрації (військової адміністрації) в рамках виконання цільової регіональної програми у сфері оборони, затвердженої обласною/Київською міською радами (далі - регіональна програма).

7. Пропозиція голови (начальника) обласної, Київської міської держадміністрації (військової адміністрації) щодо створення центру разом з проектом Положення про центр - комунальну організацію (установу, заклад) або Статуту центру - комунального підприємства та кандидатурою керівника центру подається на розгляд обласної, Київської міської ради у формі обґрунтованого подання, яке включає: аналіз потреб регіону в підготовці громадян до дій у рамках національного спротиву; місце для розташування центру; строки та етапи створення центру; попередній план матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення центру; прогнозовані джерела фінансування та оцінку необхідних витрат.

8. Проект Положення/Статуту про центр розробляється на основі **Примірного положення про комунальну організацію (установу, заклад) обласної/Київської міської ради “Обласний/Київський міський центр підготовки громадян до національного спротиву”/Примірного статуту комунального підприємства обласної/Київської міської ради “Обласний/Київський міський центр підготовки громадян до національного спротиву”**, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2025 р. № 478.

9. Рішення про створення центру приймається обласною, Київською міською радами. У рішенні зазначаються місце розташування, строки та етапи створення центру.

10. Обласна/Київська міська рада затверджує відповідну регіональну програму (у якій визначаються відповідальні за проведення заходів, обсяг фінансування), Положення/Статут про центр та призначає керівника центру.

11. Після прийняття рішення про створення центру та затвердження Положення/Статуту обласна/Київська міська рада інформує про це населення через офіційні веб-сайти, медіа та інші доступні комунікаційні канали.

Забезпечення та функціонування центрів

12. Формування центру здійснюється у кілька етапів та включає: визначення місць (приміщень) для розміщення центру, забезпечення матеріально-технічної та навчально-методичної бази, укомплектування адміністративно-технічним та інструкторським складом.

13. Приміщення для центру (філії) визначається рішенням відповідної обласної/Київської міської ради. Вони повинні відповідати санітарно-технічним, безпековим та іншим вимогам для проведення навчань, тренувань і зберігання обладнання та навчальної зброї.

14. Матеріально-технічна база центру формується за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

15. Матеріально-технічна база включає навчальне обладнання, засоби зв'язку, макети зброї, навчальну зброю, тренажерні комплекси, навчальне медичне обладнання, засоби цивільного захисту та інші предмети, необхідні для проведення тренувань і навчань.

16. Навчально-методична база центру включає нормативні, методичні та контрольні матеріали, призначені для забезпечення якісної підготовки громадян до національного спротиву, набуття тими, хто навчається, відповідних вмінь та практичних навичок, передбачених типовими програмами.

17. Назви посад, що передбачається застосовувати у штатних розписах центрів, визначаються відповідно до [додатка](#).

18. На посаду керівника центру може бути призначена особа, яка:

має не нижче ніж перший (бакалаврський) рівень вищої освіти;

має стаж служби на керівних посадах у військових формуваннях, правоохоронних органах, сферах цивільного захисту або досвід роботи на посадах науково-педагогічних або педагогічних працівників в закладах освіти не менше трьох років;

знає основи законодавства у сферах національного спротиву, утвердження української національної та громадянської ідентичності;

вільно володіє українською мовою.

Насамперед перевага надається особам, які звільнені з військової служби, є ветеранами війни або ветеранами військової служби.

19. Керівник центру:

відповідає за роботу центру;

здійснює контроль за дотриманням типових програм;

координує роботу працівників центру;

забезпечує прозоре використання фінансових та матеріальних ресурсів;

здійснює інші повноваження відповідно до Положення/Статуту.

20. На посади інструкторського складу для забезпечення проведення якісної підготовки громадян до національного спротиву призначаються особи, які мають вищу освіту, фахову передвищу та/або відповідну професійну (професійно-технічну) освіту, стаж служби у військових формуваннях, правоохоронних органах, сфері цивільного захисту, насамперед звільнені з військової служби, ветерани війни або ветерани військової служби. За відсутності кандидатів за визначеними критеріями на штатні посади інструкторського складу (або тимчасової відсутності) можуть призначатися на посади інструкторського складу або залучатися до проведення заходів підготовки інструктори від громадських об'єднань та інших інститутів громадянського суспільства, кваліфікація яких підтверджена сертифікацією професійних навичок відповідно до вимог законодавства та які мають досвід проведення практичного навчання військовослужбовців.

21. Інструкторський склад центру проходить обов'язкову підготовку, сертифікацію професійних навичок у визначених вищих військових навчальних закладах за типовою

програмою підготовки інструкторів для проведення занять з підготовки громадян до національного спротиву, розробленою та затвердженою Командувачем Сил територіальної оборони Збройних Сил.

22. Після формування центру обласна, Київська міська держадміністрація (військова адміністрація), обласна/Київська міська рада забезпечує його офіційне відкриття, інформування населення про початок роботи та залучення громадян до участі у заходах підготовки.

23. Обласна/Київська міська рада, обласна, Київська міська держадміністрація (військова адміністрація) забезпечує здійснення моніторингу ефективності використання фінансових ресурсів центру.

24. Центр розробляє навчальні плани на основі типових програм з урахуванням регіональних потреб.

25. Центр провадить свою діяльність відповідно до затверджених типових програм і навчальних планів, спрямованих на підготовку громадян до національного спротиву.

Під час планування заходів з підготовки громадян до національного спротиву враховуються наявні навчально-матеріальні та полігонні бази військових частин Збройних Сил, які розміщуються на відповідних територіях.

У разі відсутності при військових частинах Збройних Сил навчально-матеріальної та полігонної бази або відсутності військової частини Збройних Сил на відповідній території центр може за погодженням з громадськими об'єднаннями, юридичними особами та іншими суб'єктами національного спротиву, що провадять свою діяльність відповідно до законодавства, планувати заходи підготовки з використанням їх об'єктів матеріально-технічної бази за умови дотримання вимог безпеки, що передбачені для таких об'єктів, та використання у них передбачених зазначеними вимогами предметів.

26. Центр у взаємодії з військовими частинами Сил територіальної оборони Збройних Сил, вищими військовими навчальними закладами, навчальними центрами, іншими військовими частинами (установами) Збройних Сил та іншими суб'єктами у сфері національного спротиву може організовувати заняття, а також тренування у формі моделювання бойових умов та симуляцій надзвичайних ситуацій. При цьому броньована та легко броньована військова техніка під керуванням військовослужбовців може використовуватися лише для створення тактичного фону. Для проведення заходів підготовки громадян до національного спротиву дозволяється використовувати масогабаритні макети одиночної та групової стрілецької зброї, боєприпасів, мін, ручних гранат, реактивних протитанкових гранат, імітаційні та сигнальні засоби.

27. Центр у взаємодії з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, надавачами освітніх послуг може проводити роботу з військово-патріотичного виховання, підготовки фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності за цією складовою.

28. Центр сприяє координації дій в рамках проведення заходів підготовки між добровільними формуваннями територіальних громад, військовими частинами Сил територіальної оборони Збройних Сил, вищими військовими навчальними закладами,

навчальними центрами, іншими військовими частинами (установами) Збройних Сил та іншими структурами, залученими до проведення заходів національного спротиву.

29. Центр узгоджує свою діяльність з Силами територіальної оборони Збройних Сил та Силами спеціальних операцій Збройних Сил для забезпечення виконання навчальних планів підготовки.

30. Військові частини (установи) Збройних Сил, вищі військові навчальні заклади, навчальні центри за потреби можуть надавати інструкторів для проведення навчальних занять та тренувань у центрі, а також забезпечувати навчальною зброєю для цілей підготовки до національного спротиву та бойовою зброєю (без передачі) під час проведення стрільб.

Проведення практичних стрільб здійснюється на фондах військових частин Збройних Сил на підставі заявок, наданих центром відповідно до затверджених планів Сил територіальної оборони Збройних Сил за територіальним принципом та погоджених із структурним підрозділом з питань підготовки громадян до національного спротиву відповідної обласної, Київської міської держадміністрації (військової адміністрації).

Для виконання вправ стрільб використовується стрілецька зброя та боєприпаси до неї відповідно до [Інструкції про організацію обліку, зберігання і видачі стрілецької зброї та боєприпасів у Збройних Силах України](#), затвердженої наказом Міністра оборони від 29 червня 2005 р. № 359.

31. Для підвищення ефективності своєї діяльності центр регулярно організовує відкриті форуми, семінари/вебінари та засідання за круглим столом за участю представників органів місцевого самоврядування, Сил територіальної оборони Збройних Сил, добровольчих формувань, громадських об'єднань та інших інститутів громадянського суспільства.

32. Представники Сил територіальної оборони Збройних Сил беруть участь та надають методичну допомогу у розробленні, погодженні та оновленні робочих навчальних програм центру на основі типових програм.

Контроль та звітність за заходами підготовки центрів

33. Обласна/Київська міська рада, обласна, Київська міська держадміністрація (військова адміністрація) здійснюють контроль за ефективністю функціонування центру, а саме: здійснюють оцінювання відповідності діяльності центру затвердженим планам роботи; проводять перевірку цільового використання бюджетних коштів та інших ресурсів, залучених для функціонування центру.

34. Представники Сил територіальної оборони Збройних Сил за територіальним принципом здійснюють контроль за виконанням типових програм, моніторинг якості проведення навчальних заходів, проводять інструкторсько-методичні заняття, здійснюють контроль та супровід проведення занять інструкторами центру.

35. У разі виявлення порушень або недоліків у діяльності центру обласна, Київська міська держадміністрація (військова адміністрація) разом з представниками Сил територіальної оборони Збройних Сил за територіальним принципом вживає заходів для їх усунення, зокрема шляхом оновлення навчальних програм, допідготовки інструкторів або посилення матеріально-технічної та навчально-методичної бази тощо.

Звільнення керівника центру здійснюється шляхом подання головою (начальником) обласної, Київської міської держадміністрації (військової адміністрації) на розгляд обласної/Київської міської ради обґрунтованого подання із зазначенням підстав звільнення з посиланням на обставини, що їх обґрунтовують.

Рішення про звільнення керівника центру приймається обласною/Київською міською радою.

36. Результати здійснення контролю та звіти про ефективність діяльності центру публікуються на офіційних веб-сайтах обласної, Київської міської держадміністрації (військової адміністрації), обласної/Київської міської ради для забезпечення відкритості та інформування громадськості.

37. Обласна, Київська міська держадміністрація (військова адміністрація) інформує щокварталу Міноборони про результати проведення центрами навчальних заходів на території області/м. Києва та здійснення моніторингу вдосконалення підготовки у центрах.

Додаток
до Порядку

ПРИМІРНИЙ ПЕРЕЛІК
посад центрів підготовки громадян до національного спротиву

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 18 квітня 2025 р. № 478

ПРИМІРНЕ ПОЛОЖЕННЯ
про комунальну організацію (установу, заклад)
обласної/Київської міської ради “Обласний/Київський міський
центр підготовки громадян до національного спротиву”

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 18 квітня 2025 р. № 478

ПРИМІРНИЙ СТАТУТ
комунального підприємства обласної/Київської міської ради
“Обласний/Київський міський центр підготовки громадян до
національного спротиву”

Про функціонування центрів підготовки громадян
до національного спротиву
Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок, Перелік,
Форма типового документа, Положення, Статут від
18.04.2025 № 478

Прийняття від **18.04.2025**

Постійна адреса:

<https://zakon.rada.gov.ua/go/478-2025-%D0%BF>

Законодавство України
станом на 23.09.2026

чинний

478-2025-р

Документи та файли

- Сигнальний документ — [f544715n87.docx](#) від 02.05.25 15:35, 18 кб
 - Сигнальний документ — [f544715n85.docx](#) від 02.05.25 15:35, 32 кб
 - Сигнальний документ — [f544715n86.docx](#) від 02.05.25 15:35, 34 кб
-

Публікації документа

- **Урядовий кур'єр** від 29.04.2025 — № 86
- **Офіційний вісник України** від 29.05.2025 — 2025 р., № 41, стаття 2799, код акта 131906/2025